

PAGEV

Türkiye Plastik Sektör İzleme Raporu 2020/9

PAGEV

TÜRKİYE PLASTİK SEKTÖR İZLEME RAPORU

2020 / 9

ÖNSÖZ

Plastik sektörü, Türkiye ekonomisinin en önemli aktörlerinden birisidir. Bugün 10 milyon tona yaklaşan toplam üretimi, 33 milyar dolar civarındaki cirosu, 5 milyar dolara yaklaşan direkt ihracatı ve son 10 senede GSMH büyümesini aşan yıllık büyüme ile plastik sektörünün ülke ekonomisine sağladığı katkı giderek artıyor. Sektörümüz, ulaştığı üretim kapasitesiyle Avrupa’da ikinciliğe, dünyada ise altıncılığa yükseldi. PAGEV olarak, Türkiye Plastik Sektörünün “Birleştirici Gücü” misyonumuz çerçevesinde başarıyla yoluna devam eden sektörümüzü hep daha ileriye taşıyacak projeleri sizlerle birlikte hayata geçiriyoruz.

Plastiğin hayatımızdaki vazgeçilmezliğini gözler önüne seren ve bilimsel verilere dayanan somut adımlarla sektör sorunlarımızı gidermeye yönelik çalışmalara imza atarken, doğru ve güvenilir veri ve bilgilere sahip olmanın çözümün en önemli parçası olduğunu da biliyoruz. Bu doğrultuda sürekli araştırıyor, yeni verileri topluyor, derliyor ve rapor haline getiriyoruz. Sektörümüzün gelişimi adına önemli olduğuna inandığımız raporlarımızı ve önemli bilgiler içeren kitapçıklarımızı plastik sektörü temsilcilerimizin, paydaşlarımızın ve kamu kurumlarımızın istifadesine sunuyoruz.

PAGEV olarak, uzun ve özverili araştırmalarımız neticesinde sektörümüze ciddi boyutta katkı sağlayacak bir rapor seti hazırladık. Raporlarımız ile Türkiye Plastik Sektörünün doğru ve güvenilir veriler ışığında hangi noktada olduğunu, ortak problemlerini ve somut çözüm arayışlarının neler olması gerektiğini uzman raportörlerimizin yorumları ile kitapçıklar haline getirdik. Başta üyelerimiz olmak üzere tüm paydaşlarımızın faydasına sunduğumuz rapor ve bilgilendirme setimizin plastik dünyasına yön vereceğine inanıyoruz. Bu çalışmalarımız ile aynı zamanda kamu kurumlarımızın da plastik sektörü ile ilgili en güncel veriler ve doğru bilgilere ulaşmasını sağlamaktan dolayı mutluyuz.

Bununla birlikte İngilizce olarak hazırladığımız sektör raporlarımızla da meslektaşlarımızın ülkemiz plastik sektörünün potansiyelini en güncel verilerle küresel pazardaki iş ortakları ile paylaşabileceklerini düşünüyoruz.

Bu vesile ile sizlerle paylaştığımız dosyamızda yer alan, sektörümüz ile güncel raporlarımızı ve bilgilendirme dosyalarımızı istifadelerinize sunar, ülkemiz kalkınmasında lokomotif bir misyon üstlenen sektörümüzün bu günlere erişmesinde emeği geçen tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

**Saygılarımla,
Yavuz EROĞLU
PAGEV Başkanı**

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ

1. EKONOMİK DURUM

- 1.1. DÜNYA EKONOMİSİ
- 1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

2. PLASTİK MAMUL SEKTÖRÜ

- 2.1. KORONA VİRÜS SALGINININ PLASTİK SEKTÖRÜNE ETKİLERİ
- 2.2. KAPASİTE KULLANIMI
- 2.3. ÜRETİM
- 2.4. SEKTÖRÜN MAKİNA TEÇHİZAT YATIRIMI
- 2.5. DIŞ TİCARET
 - 2.5.1. İTHALAT
 - 2.5.2. İHRACAT
 - 2.5.3. İMMİB KAYITLARINA GÖRE PLASTİK İHRACATININ KİMYA İHRACATI İÇİNDEKİ PAYI
 - 2.5.4. ÜLKELER İTİBARIYLA İHRACAT VE İTHALAT
 - 2.5.5. İTHALAT VE İHRACAT FİYATLARI
 - 2.5.6. İHRACATTA YARATILAN KATMA DEĞER
 - 2.5.7. DIŞ TİCARET AÇIĞI
- 2.6. İÇ PAZAR TÜKETİMİ
- 2.7. ARZ VE TALEP DENGESİ VE 2020 BEKLENTİLERİ

3. PLASTİK HAMMADDE SEKTÖRÜ

- 3.1. ÜRETİM
- 3.2. DIŞ TİCARET
 - 3.2.1. İTHALAT
 - 3.2.2. İHRACAT
 - 3.2.3. ÜLKELER İTİBARIYLA İHRACAT VE İTHALAT
 - 3.2.4. İTHALAT VE İHRACAT FİYATLARI
 - 3.2.5. DIŞ TİCARET AÇIĞI
- 3.3. İÇ PAZAR TÜKETİMİ
- 3.4. ARZ VE TALEP DENGESİ VE 2020 BEKLENTİLERİ

4. SONUÇ

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye’de korona virüs salgını ile ilgili tedbirlere mart ayı ortalarında başlanıldığından 2020 yılının ilk üç ayında virüsün imalat sanayine etkisi sınırlı olmuştur. Virüsün imalat sanayine olumsuz etkileri özellikle Nisan ayından itibaren hissedilmeye başlanmıştır.

Nitekim genel imalat sanayinde kapasite kullanımı 2020 yılının Ocak- Mart döneminde 2019 eş dönemine kıyasla daha yüksek iken Nisan ayında minimuma inmiş ancak müteakip aylarda yükselerek Eylül ayında 2019 seviyelerine yaklaşmıştır.

Plastik sektöründe kapasite kullanımı 2020 yılının ilk 3 ayında 2019 yılının eş aylarına kıyasla yukarıda gerçekleşmiştir. Ancak Nisan – Ağustos döneminde kapasite kullanımının 2019 yılı eş aylarının oldukça gerisine düştüğü, Eylül ayında ise geçen yılın eş ay seviyelerine yaklaştığı görülmektedir.

Plastik mamul sektöründe iç Pazar talebi gerilemesine rağmen, üretimdeki büyük düşüşleri engelleyen faktör ihracat artışları olmuştur. Plastik mamul sektöründe miktar bazında, 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde ihracatın üretim içindeki payı %23’e çıkarken ithalatın yurtiçi tüketim içindeki payı da %7 düzeyinde kalmıştır.

2020 yılının kalan süresinde korona virüsün makro ekonomiye yönelik muhtemel olumsuz etkileri ve plastik tüketen sektörlerdeki beklentilere paralel olarak plastik mamul sektöründe 2019 yılına kıyasla üretimin miktar bazında %1 yurtiçi tüketimin %5 azalacağı ancak ithalatın %2 ihracatın %16 artacağı tahmin edilmektedir. Bu varsayıma göre plastik mamul sektöründe 2020 yılında 1 milyon 669 bin ton dış ticaret fazlası verileceği, üretimin %25’inin ihraç edileceği, yurt içi tüketimin %8’inin de ithalatla karşılanacağı tahmin edilmektedir.

Salgının neden olduğu tahribatı gidermeye çalışan başlıca ekonomilerden gelen veriler toparlanmanın tedricen de olsa sürdüğüne işaret etmektedir. Uluslararası kuruluşlar 2020 yılında küresel ekonomik aktivitedeki daralmanın beklediklerinden daha hafif gerçekleşebileceği öngörüsüyle tahminlerinde revizyona gitmektedir. OECD 2020 yılı daralma tahminini %6’dan %4,5’e, Fitch de %4,6’dan %4,4’e indirmiştir.

OECD Türkiye ekonomisi için 2020 daralma tahminini %4,8’den %2,9’a, 2021 büyüme tahminini de %4,3’ten %3,9’a yenilemiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

1. EKONOMİK DURUM

1.1. DÜNYA EKONOMİSİ

- Salgının neden olduğu tahribatı gidermeye çalışan başlıca ekonomilerden gelen veriler toparlanmanın tedricen de olsa sürdüğüne işaret etmektedir.
- Uluslararası kuruluşlar 2020 yılında küresel ekonomik aktivitedeki daralmanın beklediklerinden daha hafif gerçekleşebileceği öngörüsüyle tahminlerinde revizyona gitmektedir.
- OECD 2020 yılı daralma tahminini %6'dan %4,5'e, Fitch de %4,6'dan %4,4'e indirmiştir.
- Son dönemde salgından en fazla etkilenen ülkeler arasında olan Hindistan, Meksika, Arjantin ve Güney Afrika ekonomileri için 2020 yılı GSYH tahminlerinde aşağı yönlü revizyonlar yapılırken, ABD, Avrupa ve Çin ekonomilerine yönelik beklentilerin iyileştiği görülmektedir.
- Öte yandan, dünya genelinde korona virüs vaka sayılarındaki artış sürmektedir. Bu durum ülkelerin sosyal hayatı kısıtlayıcı önlemleri kademeli biçimde yeniden devreye almalarına neden olurken iktisadi görünüme dair riskleri gündeme getirmektedir.
- Pek çok ülkede salgında ikinci dalganın başladığına işaret eden gelişmeler kısıtlayıcı önlemlerin yeniden gündeme gelmesine neden olmaktadır.
- ABD'de Kasım ayında yapılacak Başkanlık seçimi belirsizliği arttırırken, ikinci çeyreği rekor küçülmeye tamamlayan ABD ekonomisinde üçüncü çeyrekteki kademeli toparlanma dikkat çekmektedir.
- Euro Alanı'nda ekonomik aktivite dünyanın geri kalanına kıyasla daha zayıf bir toparlanma sergilemektedir. Yılın ikinci çeyreğinde %11,8 daralan Euro Alanı'nda üçüncü çeyrekte ekonomik aktivitede kısmi toparlanma gözlenmekle birlikte zayıflık sürmektedir. Bölgede 2018'den bu yana daralan sanayi üretimi temmuz ayında yıllık bazda %7,7 oranında gerilerken bir önceki aya kıyasla %4,1 oranında genişlemiştir. İşsizlik oranı ise Temmuz'a kıyasla 0,1 puan artarak ağustos ayında %8,1 düzeyinde gerçekleşmiştir.
- Virüsün olumsuz makroekonomik etkilerini diğer ülkelere kıyasla daha hızlı atlatan Çin'de toparlanma devam etmektedir

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

Bu dönemde, Türkiye ekonomisini ve dolayısı ile plastik sektörünü etkileyen ve etkilemesi beklenen başlıca gelişmeler şunlardır;

- OECD Türkiye ekonomisi için 2020 daralma tahminini %4,8'den %2,9'a, 2021 büyüme tahminini de %4,3'ten %3,9'a yenilemiştir.
- Türkiye Ekonomisi Eylül ayında imalat PMI Ağustos'a göre 1,5 puan gerileyerek 52,8 seviyesine inmesine karşın sektördeki büyümenin dört aydır devam ettiği işaret etmektedir.
- Sanayi üretimi temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre %4,4 artmıştır.
- Cari denge temmuz ayında taşımacılık ve turizm gelirlerindeki azalışa bağlı olarak 1,8 milyar USD açık vermiştir. 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık Temmuz'da 14,9 milyar USD ile Aralık 2018'den bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir.
- Eylül ayında TÜFE aylık bazda %0,97 yükselirken, Temmuz'dan bu yana yatay seyrini sürdüren yıllık TÜFE enflasyonu %11,75 olmuştur.
- Bu dönemde yurt içi ÜFE artışı aylık %2,65 düzeyinde gerçekleşirken, yıllık %14,33 ile Temmuz 2019'dan bu yana en yüksek düzeyine çıkmıştır.
- TCMB politika faizini 200 baz puan artırarak %8,25'ten %10,25'e yükseltirken, BDDK normalleşme adımları kapsamında çeşitli düzenlemelere gitmiştir.
- 2021-2023 dönemini kapsayan Yeni Ekonomi Programı açıklanmıştır.
- İşsizlik oranı haziran ayında %13,4 olarak gerçekleşmiştir.
- Bu dönemde 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı yıllık bazda 1,3 puanlık artışla %26,1'e çıkarken, istihdam oranı 6 puan gerileyerek %28,2 olmuştur.
- Sanayi üretimi Temmuz'da yıllık bazda %4,4 artmıştır.
- Salgın döneminde ertelenmiş olan talebin devreye girmesinin etkisiyle Temmuz'da dayanıklı tüketim mallarının üretiminde gözlenen yıllık %19,2'lik hızlı artış dikkat çekmektedir.
- İmalat PMI Eylül ayında 52,8'e gerilemiştir.
- TL'deki değer kaybı nedeniyle girdi maliyetleri enflasyonu Ekim 2018'den bu yana en yüksek seviyede gerçekleşirken, nihai ürün fiyatları da son iki yılın en hızlı artışını kaydetmiştir.
- Tüketici Güven Endeksi Eylül'de bir önceki aya göre %3,2 oranında artarak 82 değerini almıştır.
- Reel kesim güven endeksi Eylül'de bir önceki aya göre 0,9 puan azalışla 105,3'e gerilemesine karşın 100 eşik değerinin üzerindeki seyrini art arda üç aydır devam ettirmiştir.
- Mayıs ayından bu yana artış trendini sürdüren imalat sanayii kapasite kullanım oranı da Eylül'de bir önceki aya göre 1,3 puan artarak %74,6 düzeyinde gerçekleşmiştir.
- Temmuz ayında düşük faiz oranlarının ve ertelenmiş talebin etkisiyle tarihi yüksek seviyelere çıkan konut satışlarındaki artış Ağustos'ta ivme kaybetmekle birlikte devam etmiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Otomotiv üretimi aylık bazda %44,3 oranında artmıştır. Ağustos'ta konut satışlarına paralel olarak beyaz eşya satışlarının da arttığı gözlenmektedir.
- Bu dönemde yurt içinde beyaz eşya satışları yıllık bazda %20,9 yükselmiştir.
- Sektörün adet bazında ihracatı yıllık bazda %9,3 daralırken, toplam üretimi %11,0 genişlemiştir.
- Pandeminin ihracat ve turizm performansı üzerindeki olumsuz etkileri sürmektedir.
- Ocak-Eylül döneminde ihracat 2020 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %10,9 azalarak 118 milyar 325 milyon dolar, ithalat %1,5 artarak 156 milyar 186 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Bu dönemde dış ticaret açığı %79,5 artarak 21 milyar 93 milyon dolardan, 37 milyar 862 milyon dolara yükselmiş, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %75,8'e gerilemiştir.
- Ocak-Eylül döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,4'tür.
- Ocak-Eylül döneminde imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %81,4'tür. Bu dönemde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %12,7'dir.
- Eylül'de TÜFE bir önceki aya göre %0,97 ile beklentilerin altında artış kaydetmiştir.
- Aynı dönemde yurt içi ÜFE (YİÜFE) %2,65 ile Mayıs 2019'dan bu yana en hızlı aylık artışını kaydetmiştir. Yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu %14,33'e yükselmiştir.
- Yurt içinde ekonomik aktivitedeki toparlanma Eylül'de ivme kaybetmekle birlikte devam etmiştir.
- Döviz kuru gelişmeleriyle birlikte enflasyon göstergelerindeki yukarı yönlü eğilime bağlı olarak fonlama maliyetini ağustos ayından bu yana kademeli biçimde yükselten TCMB Eylül ayı toplantısında politika faiz oranını 200 baz puan artışla %10,25'e çıkarmıştır.
- Yurt içinde öne çıkan bir diğer gündem maddesi 2021-2023 dönemi için hazırlanan Yeni Ekonomi Programı (YEP) olmuştur.
- YEP'in salgında önemli boyutta bir ikinci dalga yaşanmayacağı varsayılan baz senaryosuna göre 2020 yılında GSYH'nin %0,3 genişleyeceği tahmin edilirken, mevcut belirsizliklere bağlı olarak ilk kez ortaya konan kötümser senaryoya göre %1,5 daralacağı öngörülmektedir.
- Baz senaryoya göre 2021 yılında Türkiye ekonomisinin %5,8 oranında büyüyeceği (kötümser senaryo tahmini: %3,7) ve izleyen iki yılda %5 ile potansiyele yakın bir büyüme performansı sergileneceği tahmin edilmektedir.

(Kaynaklar: T. İş Bankası ve Akbank Ekonomik Yayınlar, TCMB ve TÜİK İstatistikleri)

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

		2017	2018	2019	2020	Dönem
GSYH	Milyar \$	853	789	754	330	(Ç1 ve Ç2)
Büyüme Oranı	%	7,4	2,6	0,9	4,4% ve (-)9,9%	(Ç1 ve Ç2)
TÜFE	%	11,92	20,30	11,84	11,75	Eylül
İşsizlik Oranı	%	9,9	12,9	13,1	14,3	Haziran
İhracat	Milyar \$	157	168	172	118	Eylül
İthalat	Milyar \$	234	223	203	156	Eylül
Dış Ticaret Açığı	Milyar \$	- 77	-55	-31	38	Eylül
Karşılama Oranı	%	67	75	85	76	Eylül
USD / TL	TL	3,7916	5,31999	5,9539	7,70	Eylül
EURO / TL	TL	4,5530	6,0815	6,6724	9,03	Eylül

Tablo 1: Türkiye'nin Başlıca Ekonomik Göstergeleri

Kaynaklar: T. İş Bankası ve Akbank Ekonomik Yayınlar, TCMB ve TÜİK İstatistikleri

2. PLASTİK MAMUL SEKTÖRÜ

2.1. KORONA VİRÜS SALGININ PLASTİK SEKTÖRÜNE ETKİLERİ

Korona virüs salgınının Çin sınırlarını aşması ve küresel ölçekte hızla yayılması ile imalat sanayinde mart ayının ortalarından itibaren talep kaynaklı bir gerileme görülmüştür. Salgın, Türkiye plastik sektörüne alt sektörler bazında değişik etkilerde bulunmuştur.

Küresel bazda otomotiv firmaları üretime ara vermiş ve otomotiv sektöründe üretim durma noktasına gelmiştir. İnsanlar, yaşamlarını devam ettirmek kaygısı ve temel ihtiyaçlarını giderme endişesi ile araçlara yönelik taleplerini ertelemişlerdir. Türkiye otomotiv sanayinin ana pazarının Avrupa ülkeleri olduğu ve Türkiye'de bu konuda yapılan üretimlerin yaklaşık %75'inin Avrupa pazarında satıldığı dikkate alındığında, Türkiye'deki OEM'lerin üretimlerini durdurmalarının veya düşük kapasitede çalışmalarını otomotiv plastiklerine yönelik iç ve dış talebi ve dolayısıyla üretimi olumsuz etkilemiştir.

Ambalaj sektörü genel olarak endüstriyel ve gıda ambalajları imal etmektedir. Endüstri sektöründe üretim yavaşlamasına bağlı olarak bir gerileme görülmekle birlikte nihai tüketiciye hitap eden tek kullanımlık ambalaj ve film sektöründe önemli bir artış gözlemlenmektedir. Salgının yaygınlaşması ile plastik ambalajların hijyen ve toplum sağlığı açısından oynadığı kritik rol bir kez daha ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak tüm bu ürünlere olan talep artmıştır. Özellikle kolonya ve antiseptik solüsyon şişelerine olan talepteki hızlı artış sonrası sektör firmaları üretimi yetiştirmekte zorlanmışlardır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

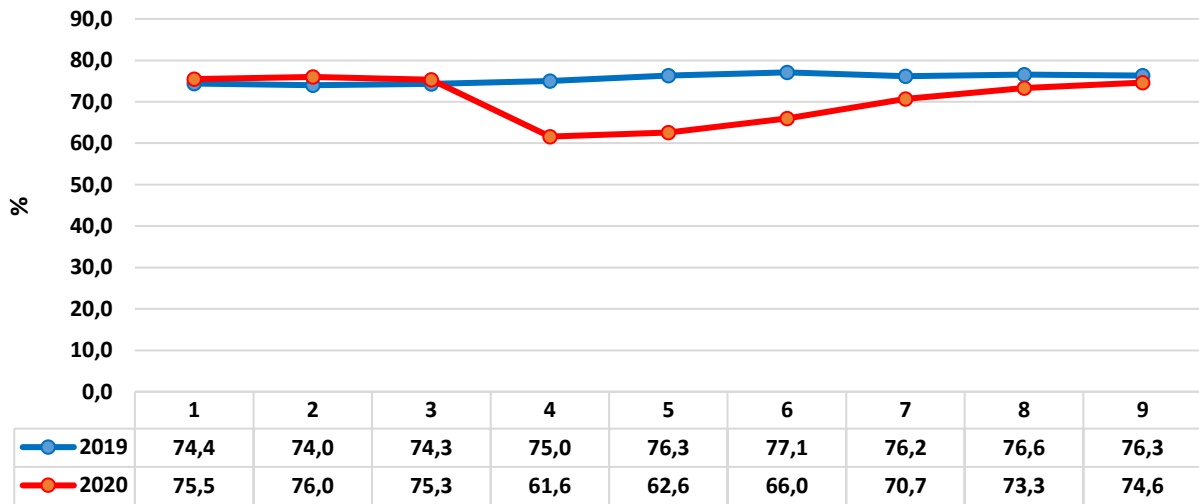
Medikal sektöründe plastik ürünlere olan talepte çok hızlı bir artış yaşanmıştır. Maske ve eldiven ihtiyacının karşılanması için tüm firmalar yüksek kapasite ile çalışmışlardır. Salgının yılın ikinci yarısında da devam edip etmeyeceği konusunda net bir öngörü olmasa dahi kısa vadede medikal sektöründe talep artışının gerilemeyeceği tahmin edilmektedir.

Dayanıklı tüketim malları, tarım plastikleri, halı ve tekstil sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar sipariş iptallerine bağlı olarak üretimlerini düşürmüşlerdir.

Salgınla plastik sektöründe ortaya çıkan başlıca sorunları genel olarak tedarik zincirinin bozulması, sipariş iptalleri ve tahsilat riskinde artış şeklinde özetlemek mümkündür. Tüm bu sorunların, sektörde istihdamın azalmasına neden olacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye’de korona virüs salgını ile ilgili tedbirlere mart ayı ortalarında başlanıldığından 2020 yılının ilk üç ayında virüsün imalat sanayine etkisi sınırlı olmuştur. Virüsün imalat sanayine olumsuz etkileri özellikle Nisan ayından itibaren hissedilmeye başlanmıştır.

Nitekim genel imalat sanayinde kapasite kullanımı 2020 yılının Ocak- Mart döneminde 2019 eş dönemine kıyasla daha yüksek iken Nisan ayında minimuma inmiş ancak müteakip aylarda yükselerek Eylül ayında 2019 seviyelerine yaklaşmıştır.

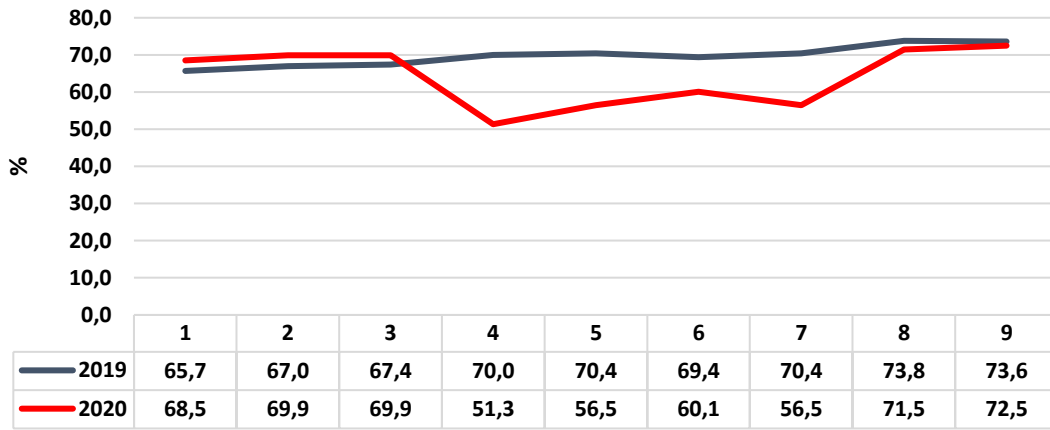
Grafik 1 : Genel İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanımı 2019 ve 2020 Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2.2. KAPASİTE KULLANIMI

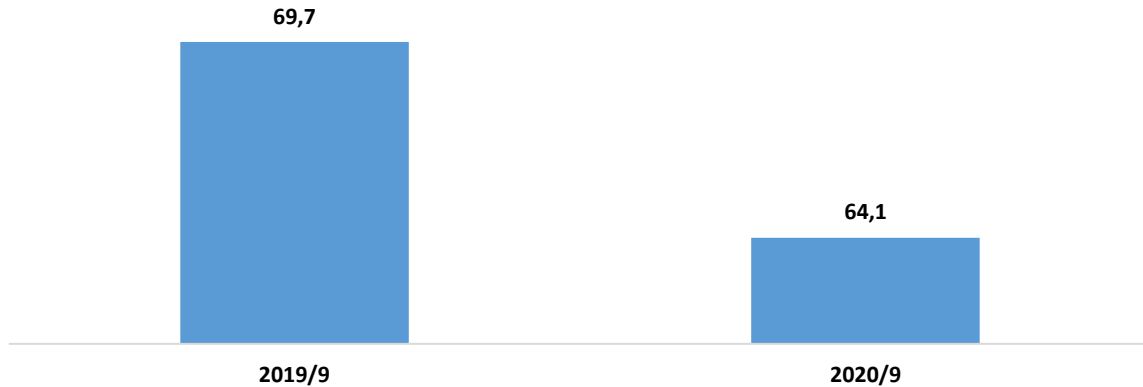
Plastik sektöründe kapasite kullanımı 2020 yılının ilk 3 ayında 2019 yılının eş aylarına kıyasla yukarıda gerçekleşmiştir. Ancak Nisan – Ağustos döneminde kapasite kullanımının 2019 yılı eş aylarının oldukça gerisine düştüğü, Eylül ayında ise geçen yılın eş ay seviyelerine yaklaştığı görülmektedir.

Grafik 2 : Plastik Mamullerde Kapasite Kullanımı 2019 ve 2020 Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK

Plastik sektöründe ortalama kapasite kullanımı 2019 yılının 9 ayında %69,7 iken 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde ortalama %64,1 olarak gerçekleşmiş ve 5,6 puan gerilemiştir.

Grafik 3 : Plastik Mamullerde Kapasite Kullanımı 2019 ve 2020 9 Ay Ortalama Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

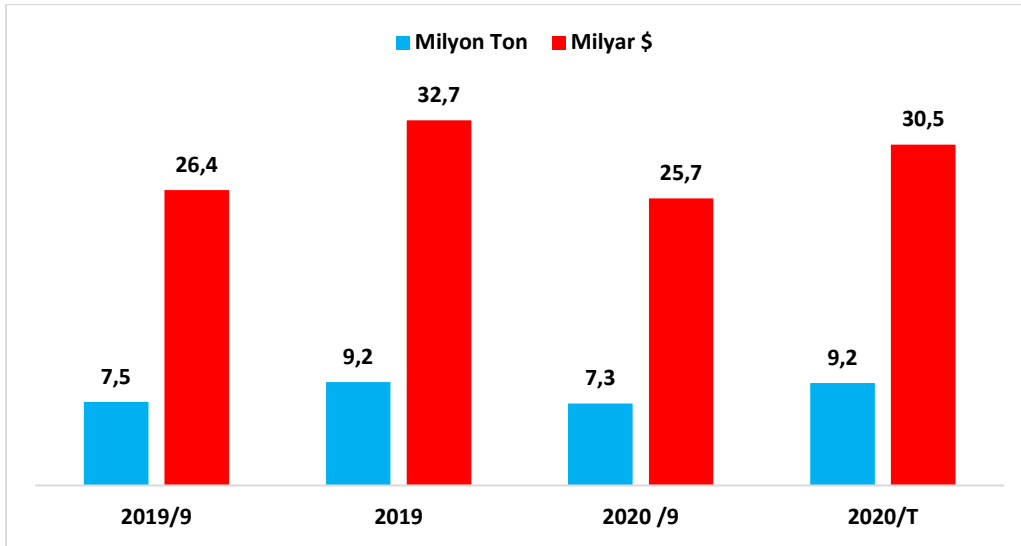
2.3. ÜRETİM

Korona virüs salgınının mart ayından itibaren iç ve dış talepte yarattığı gerilemenin etkisi ile plastik mamul üretiminin, 2020 yılı 9 ayında 2019 yılının eş dönemine kıyasla miktar bazında %2 ve değer bazında %2,8 gerileyerek 7,3 milyon ton ve 25,7 milyar dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2020 yılında üretimin 2019 yılına kıyasla miktar bazında %1 ve değer bazında %6,6 gerileyeceği ve 9,2 milyon ton ve 30,5 milyar dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
Milyon Ton	7,5	9,2	7,3	9,2	-2,0	-0,9
Milyar \$	26,4	32,7	25,7	30,5	-2,8	-6,6

Tablo 2: Plastik Mamul Üretimi 9 Aylık Dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

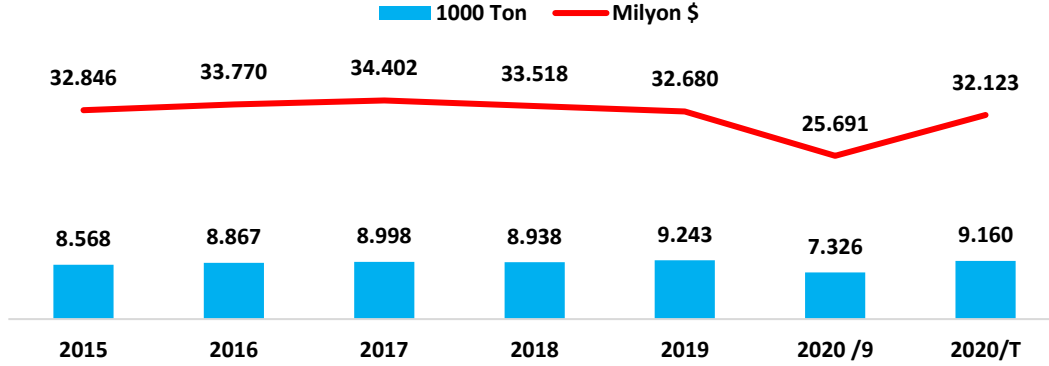

Grafik 4: Plastik Mamul Üretimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılının sonunda plastik mamul üretiminin miktar bazında 2019 değer bazında ise 2015 yılının gerisine düşebileceği tahmin edilmektedir.

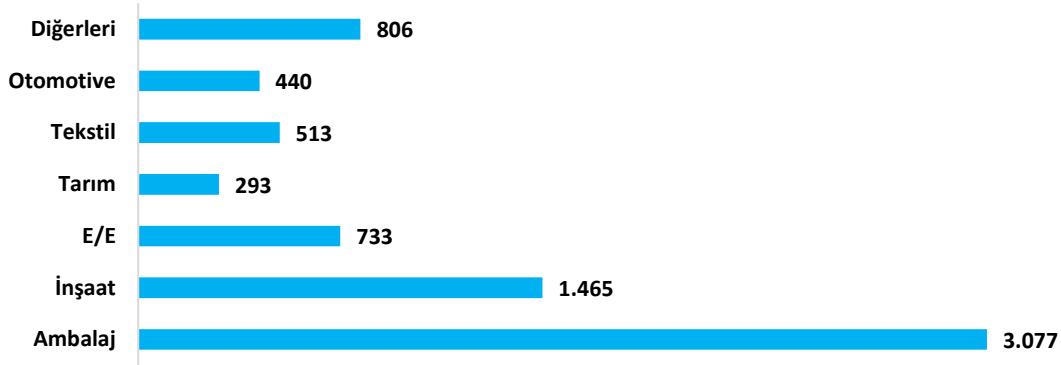
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 5: Plastik Mamul Üretimi Son 5 Yıllık Kıyaslama

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde 7,3 milyon tonluk toplam plastik mamul üretimi içinde yaklaşık 3,07 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerinin başı çektiği, plastik inşaat malzemeleri üretiminin ise 1,47 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerini takip ettiği görülmektedir.

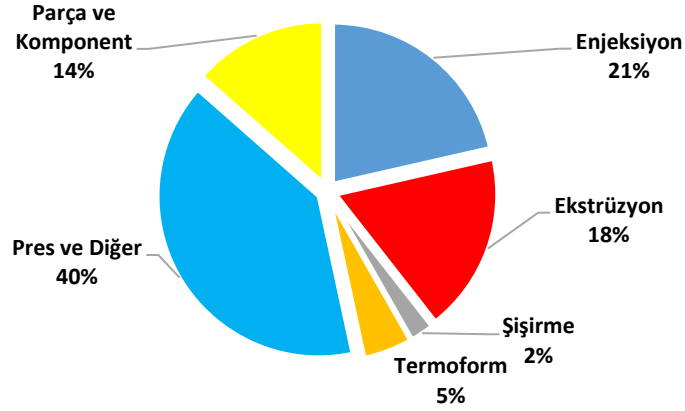
Grafik 6: Alt Sektörler Bazında Plastik Mamul Üretimi – 1000 Ton (2020/9 Ay)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4. SEKTÖRÜN MAKİNE TEÇHİZAT YATIRIMI

Plastik sektörü 2014 – 2019 yıllarını kapsayan son 6 yılda, yılda ortalama 840 milyon dolarlık makina ve teçhizat yatırımı gerçekleştirmiş olup toplam yatırımın %40'ını presler ve diğer makinalar %21'ini enjeksiyon, %18'ini ekstrüzyon, %5'ini termofom, %2'sini şişirme ve %14'ünü de aksam ve parçalar oluşturmuştur.

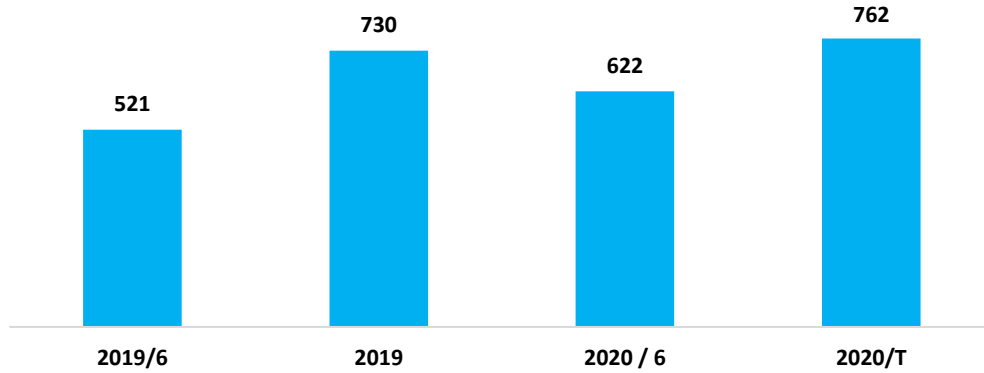
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 7: Plastik Sektörünün 2014 – 2019 Döneminde Makine Yatırımının % Dağılımı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Plastik işleme makinaları iç satışlarının 2020 yılı sonunda 2019 yılına kıyasla %4 artarak 762 milyon dolara çıkacağı tahmin edilmektedir. Üretimin gerilediği bir ortamda yatırımlardaki cüzi artış büyük ölçüde ithal makinalarla karşılanacaktır.

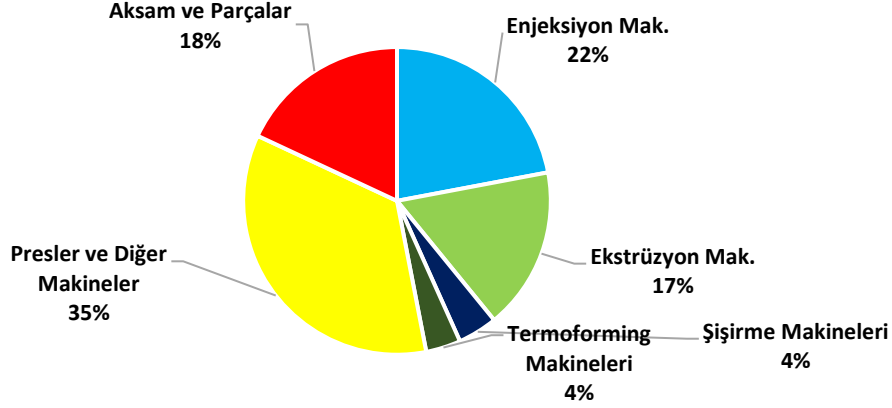

Grafik 8: Plastik İşleme Makinaları İç Satışları Eş Dönem Kıyaslaması (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılının Ocak-Eylül döneminde plastik sektörünün toplam makine yatırımları içinde, enjeksiyon makineleri %22 ekstrüzyon makineleri %17 şişirme makinaları ve termoform makinaları %4 presler ve diğer makineler %35 ve aksam ve parçalar da %18 pay almıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 9: Plastik sektörünün Yapmış Olduğu Makina Yatırımının Dağılımı (2020/9)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Ancak, sektörün makine teçhizat yatırımlarının 2020 yılında 2019 yılına kıyasla artacak olmasına rağmen, 2015 yılının gerisinde kalacağı tahmin edilmektedir.

2.5. DIŞ TİCARET

2.5.1. İTHALAT

Plastik mamul ithalatı, 2020 yılı 9 ayında 2019 yılı eş dönemine kıyasla, miktar bazında %3,2 değer bazında da %7,1 artmış ve 427bin ton ve 2 milyar 17 milyon dolara inmiştir.

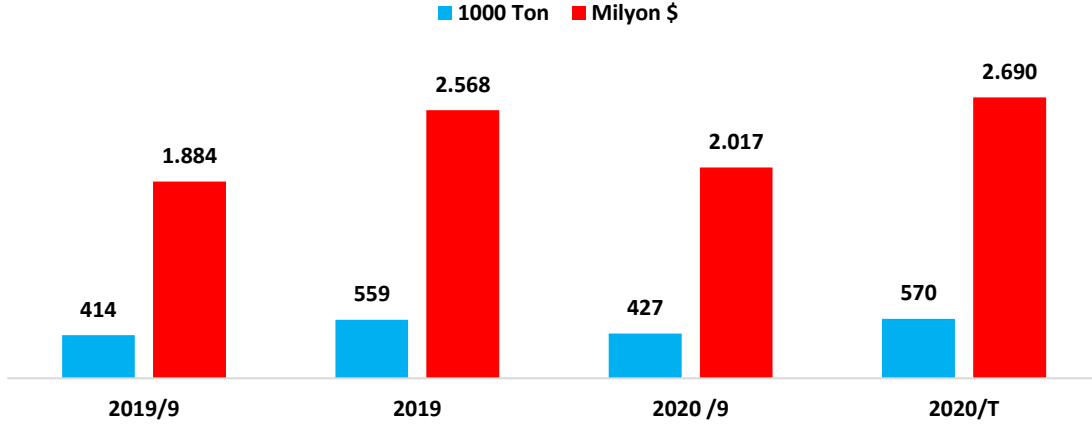
2020 yılında ithalatın 2019 yılına kıyasla miktar bazında %1,8 ve değer bazında %4,8 artarak 570 bin ton ve 2,69 milyar dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
1000 Ton	414	559	427	570	3,2	1,8
Milyon \$	1.884	2.568	2.017	2.690	7,1	4,8

Tablo 3: Plastik Mamul İthalatı 9 aylık dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

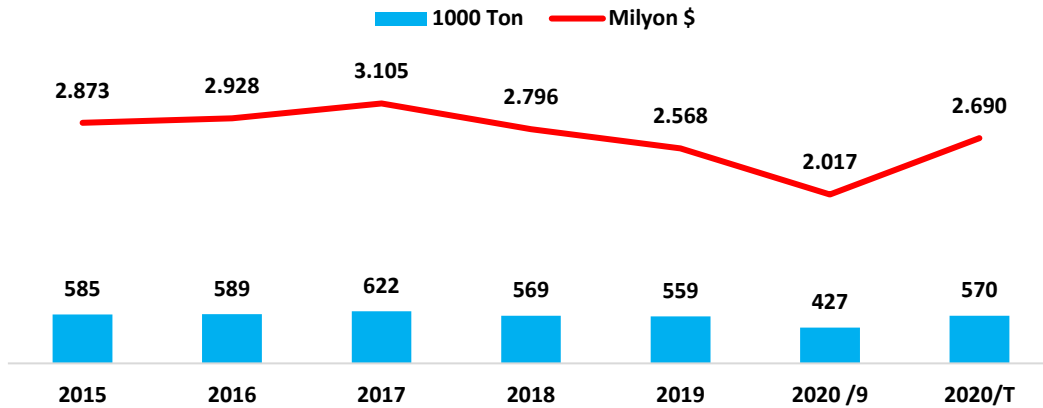
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 10: Plastik Mamul İthalatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılının sonunda plastik mamul ithalatının miktar ve değer bazında 2015 yılının gerisine düşebileceği tahmin edilmektedir.

Grafik 11: Plastik Mamul İthalatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde miktar ve değer bazında en yüksek ithalat 3920 GTİP nolu (plastikten diğer levha, yaprak, pelikül, varak ve lamlar) mamul grubunda gerçekleşmiştir. Bu GTİP noda yer alan mamullerin ithalatı, toplam plastik mamul ithalatının miktar bazında %42'sini değer bazında da %27'sini oluşturmuştur.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

GTİP NO	GTİP AÇIKLAMA	1000 Ton	Miktar % pay	Milyon \$	Değer- % pay
3916	Plastikten mono fil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mm'yi geçen	9	2	38	2
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb.	29	7	201	10
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	17	4	43	2
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	43	10	218	11
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	179	42	551	27
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamalar	36	9	168	8
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	2	0	13	1
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	58	14	267	13
3924	Plastikten sofraya, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	5	1	32	2
3925	Plastikten inşaat malzemesi	3	1	20	1
3926	Plastikten diğer eşya	47	11	467	23
	Plastik mamul toplamı	427	100	2.017	100

Tablo 4: GTİP Bazında Plastik Mamul İthalatı (2020/9)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.5.2. İHRACAT

Plastik mamul ihracatı, 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde 2019 yılı eş dönemine kıyasla miktar bazında %19,2 değer bazında da %8,8 artarak 1 milyon 701 bin ton ve 3 milyar 898 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

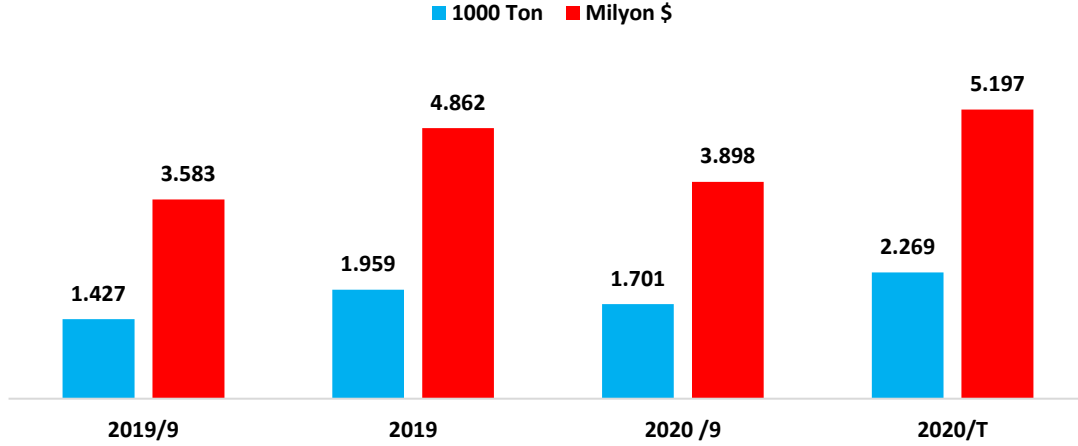
2020 yılında ihracatın 2019 yılına kıyasla miktar bazında %15,8 değer bazında da %6,9 artarak 2 milyon 269 bin ton ve 5 milyar 197 milyon dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
1000 Ton	1.427	1.959	1.701	2.269	19,2	15,8
Milyon \$	3.583	4.862	3.898	5.197	8,8	6,9

Tablo 5: Plastik Mamul İhracatı 9 aylık dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

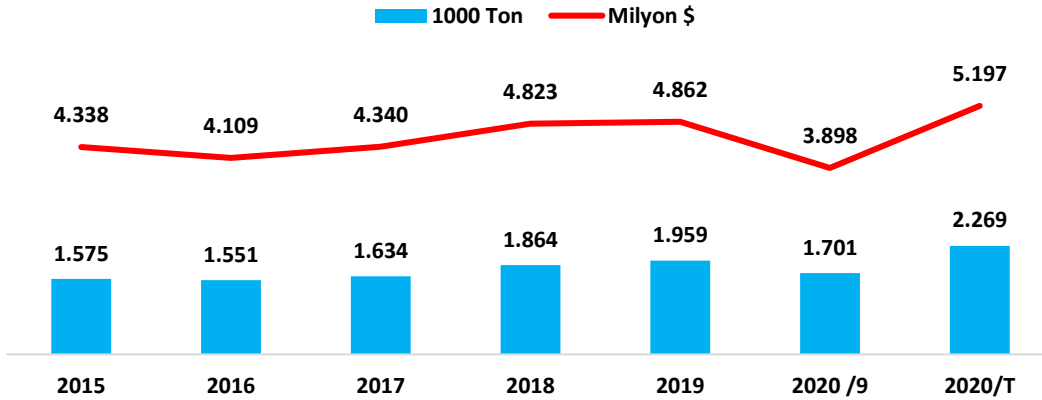
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 12: Plastik Mamul İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılında plastik mamul ihracatının miktar ve değer bazında tarihinin en yüksek düzeyine çıkması beklenmektedir.

Grafik 13: Plastik Mamul İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde miktar ve değer bazında en büyük ihracat 3920 (plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar) ve 3923 (eşya taşıma ambalajı için plastik mamuller, tıpa, kapak, kapsül) GTİP'lerdeki mamul gruplarında gerçekleşmiştir. Bu GTİP gruplarında yaralan mamullerin ihracatı toplam plastik mamul ihracatının miktar bazında %46 ve değer bazında %47'sini oluşturmuştur.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

GTİP NO	GTİP AÇIKLAMA	1000 Ton	Miktar % pay	Milyon \$	Değer- % pay
3916	Plastikten mono fil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mm'yi geçen	146	9	231	6
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb.	210	12	428	11
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	22	1	34	1
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	15	1	74	2
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	446	26	1.035	27
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamalar	128	8	328	8
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	23	1	84	2
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	335	20	765	20
3924	Plastikten sofralar, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	129	8	330	8
3925	Plastikten inşaat malzemesi	80	5	187	5
3926	Plastikten diğer eşya	166	10	402	10
	Plastik mamul toplamı	1.701	100	3.898	100

Tablo 6: GTİP Bazında Plastik Mamul İhracatı (2020/9)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılının Ocak – Eylül döneminde 2019 yılının eş dönemine kıyasla ihracatı en çok artış gösteren mamul alt grupları; 3926 (Plastikten diğer eşya) 3918 (Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları) ve 3920 (Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar) olmuştur. Bu mamul gruplarında ihracat artışı miktar bazında %32 ile %139 değer bazında da %27 ile %61 arasında değişmektedir.

ISTPOZ	Miktar	Değer
3916	8,0	5,9
3917	13,5	-0,8
3918	86,6	61,2
3919	-1,8	-3,5
3920	31,5	26,6
3921	1,6	-1,0
3922	0,4	0,3
3923	4,1	0,1
3924	4,3	0,1
3925	4,9	-0,4
3926	139,2	25,2

Tablo 7: Mamul Gruplarında İhracat Artışı (2020/2019 9 Aylık Dönem)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2.5.3. KİMYA SEKTÖR İHRACATI İÇİNDE PLASTİK SEKTÖR İHRACATININ PAYI

İMMİB kayıtlarına göre plastik sektörü toplam ihracatı 2020 yılının Ocak – Eylül döneminde 4 milyar 518 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve 2019 yılının eş dönemine kıyasla %1 oranında azalmıştır. Plastik toplam ihracatının toplam kimya sektör ihracatı içindeki payı 2019 yılının 9 ayında %30,3 iken 2020 yılının 9 ayında %34,4'e yükselmiştir. Plastik sektör ihracatı toplam kimya sektör ihracatında birinci sırasını korumuştur.

MAL GRUBU	2019	2020	% Artış	2019 % Pay	2020 % Pay
PLASTİKLER VE MAMÜLLERİ	4.564,0	4.518,1	-1,0	30,3	34,4
MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	4.341,0	2.288,8	-47,3	28,8	17,4
ANORGANİK KİMYASALLAR	1.325,6	1.146,6	-13,5	8,8	8,7
UÇUCU YAĞLAR, KOZMETİKLER VE SABUN	852,3	967,7	13,5	5,7	7,4
ECZACILIK ÜRÜNLERİ	723,1	856,3	18,4	4,8	6,5
KAUÇUK, KAUÇUK EŞYA	929,9	817,2	-12,1	6,2	6,2
MUHTELİF KİMYASAL MADDELER	518,1	767,1	48,1	3,4	5,8
BOYA, VERNİK, MÜREKKEP VE MÜSTAHZARLARI	614,5	604,8	-1,6	4,1	4,6
YIKAMA MÜSTAHZARLARI	343,1	434,2	26,5	2,3	3,3
ORGANİK KİMYASALLAR	463,7	330,7	-28,7	3,1	2,5
GÜBRELER	223,4	223,4	0,0	1,5	1,7
YAPIŞTIRICILAR, TUTKALLAR, ENZİMLER	152,6	165,5	8,5	1,0	1,3
BARUT, PATLAYICI MADDELER VE TÜREVLERİ	7,3	9,7	32,9	0,0	0,1
FOTOĞRAFÇILIK VE SİNEMACILIK ÜRÜNLERİ	9,5	7,3	-23,0	0,1	0,1
GLİSERİN, BİTKİSEL MAMÜLLER, DEĞRA, YAĞLI MADDELER	0,7	1,1	64,7	0,0	0,0
İŞLENMİŞ AMYANT VE KARIŞIMLARI, MAMÜLLERİ	0,1	0,9	673,5	0,0	0,0
GENEL TOPLAM	15.068,9	13.139,5	-12,8	100,0	100,0

Tablo 8: Kimya Sektör İhracatı İçinde Toplam Plastik İhracatının Payı (2020/2019 9 Aylık Dönem)

Kaynak: İMMİB

2.5.4. ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALAT VE İHRACAT

Türkiye her yıl 100'ün üzerinde ülkeden plastik mamul ithalatı yaparken 200'e yakın ülkeye de plastik mamul ihraç etmektedir.

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde 10 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın miktar bazında %71'ini değer bazında da %75'ini oluşturmuştur. Bu dönemde Almanya'nın toplam plastik mamul ithalatımızdan ton bazında %17 ve değer bazında da %20 pay alarak en çok plastik mamul ithalatı yapılan ülke konumuna geldiği, Çin'in ise miktar bazında %23 değer bazında da %17 pay alarak Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

ikinci büyük ithalat pazarını oluşturduğu görülmektedir. Almanya ve Çin'in dışında İtalya, Fransa ve Güney Kore'nin toplam plastik mamullerde en büyük ithalat yaptığımız ülkeler konumunu koruduğu görülmektedir.

Söz konusu dönemde 10 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın miktar bazında %51'ini, değer bazında da %49'unu oluşturmuştur. Bu dönemde Irak, Almanya, İngiltere, İsrail ve ABD, plastik mamullerde en büyük ihraç pazarlarımızı oluşturmuştur.

İthalat					İhracat				
Ülke	1000 Ton	Milyon \$	Ton- %	\$ - %	Ülke	1000 Ton	Milyon \$	Ton- %	\$ - %
Almanya	72	398	17	20	Irak	205	334	12	9
Çin	97	339	23	17	Almanya	84	284	5	7
İtalya	43	233	10	12	İngiltere	117	275	7	7
Fransa	18	121	4	6	İsrail	115	212	7	5
G.Kore	21	106	5	5	ABD	61	157	4	4
ABD	8	91	2	5	İtalya	74	151	4	4
İngiltere	9	64	2	3	Fransa	47	143	3	4
Belçika	15	56	4	3	Romanya	57	139	3	4
Polonya	9	50	2	2	İspanya	47	110	3	3
İspanya	9	48	2	2	Libya	54	98	3	3
10 Ülke	302	1.506	71	75	10 Ülke	861	1.902	51	49
Diğerleri	126	511	29	25	Diğerleri	840	1.996	49	51
TOPLAM	427	2.017	100	100	TOPLAM	1.701	3.898	100	100

Tablo 9: Ülkeler İtibariyle Plastik Mamul İthalatı ve İhracatı (2020/9)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.5.5. DIŞ TİCARET FİYATLARI

Plastik mamullerde birim ithal fiyatları birim ihraç fiyatlarının daima üzerinde seyretmektedir.

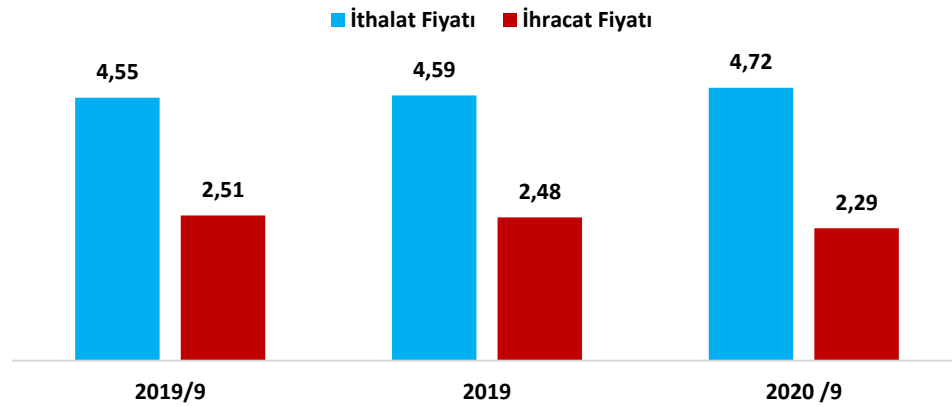
2020 yılı Ocak - Eylül döneminde plastik mamullerde ortalama ithalat fiyatları 4,72 \$/Kg, ortalama ihracat fiyatları da 2,29 \$/Kg olarak gerçekleşmiş olup, 2019 yılının eş dönemine kıyasla ortalama ithalat fiyatı %3,8 artarken, ortalama ihracat fiyatı %8,8 gerilemiştir. Bu durum, sektörde ihracattaki katma değer gerilemesine neden olmuştur.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

	2019/9	2019	2020/9	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)
İthalat Fiyatı	4,55	4,59	4,72	3,8
İhracat Fiyatı	2,51	2,48	2,29	-8,8

Tablo 10: Plastik Mamuller Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Grafik 14: Plastik Mamuller Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.5.6. İHRACATTA YARATILAN KATMA DEĞER

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde plastik mamuller içinde ihracat fiyatına oranla en yüksek katma değer 3919 (Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb.) ve 3922 (Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb.) GTİP nolarda yer alan mamullerde yaratılmış olup yaratılan katma değerinin ihracat fiyatına oranı %77 ve %70 olarak gerçekleşmiştir.

Ancak bu mamullerin Türkiye'nin toplam plastik mamul ihracatı içindeki payları %2 gibi cüzdür. Diğer taraftan toplam plastik mamul ihracatı içinde %22 ve %21 pay alan 3920 (Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar) ve 3923 (Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül GTİP nolu ürünlerde birim ihracat fiyatına yaratılan katma değer %53 ve %52 civarındadır. Bu mamullerin toplam plastik mamul ithalatı içindeki paylarının da yüksek olduğu dikkate alındığında, Türkiye'nin katma değeri yüksek mamulleri ithal ederken katma değeri daha düşük mamulleri ihraç ettiği ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin katma değeri yüksek olan mamullerin ihracatına yoğunlaşması kaçınılmazdır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

GTİP NO	Katma Değer (\$/Kg)		Katma Değer/ İhracat Fiyatı (%)		Toplam İhracat İçindeki Payı (%)	Toplam İthalat İçindeki Payı (%)
	2019	2020/6	2019	2020/6		
3916	0,3	0,5	19	31	7	2
3917	1,0	0,9	43	46	12	9
3918	0,4	0,4	24	28	1	3
3919	3,6	3,7	73	77	2	11
3920	1,1	1,2	46	53	22	30
3921	1,3	1,5	50	57	9	9
3922	2,4	2,6	65	70	2	1
3923	1,1	1,2	45	52	21	11
3924	1,4	1,5	51	57	9	1
3925	1,1	1,2	46	53	5	1
3926	3,3	1,3	72	54	9	23
Toplam	1,2	1,2	48	52	100	100

Tablo 11: Plastik Mamuller İhracatında Yaratılan Katma Değer

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.5.7. DIŞ TİCARET DENGESİ

Türkiye plastik mamul dış ticaretinde daima fazla vermektedir. Plastik mamul sektöründe 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde 1 milyon 274 bin ton ve 1 milyar 881 milyon dolar dış ticaret fazlası verilmiştir. Dış ticaret fazlası, 2019 yılının eş dönemine kıyasla miktar bazında %25,8 değer bazında da %10,7 artmıştır.

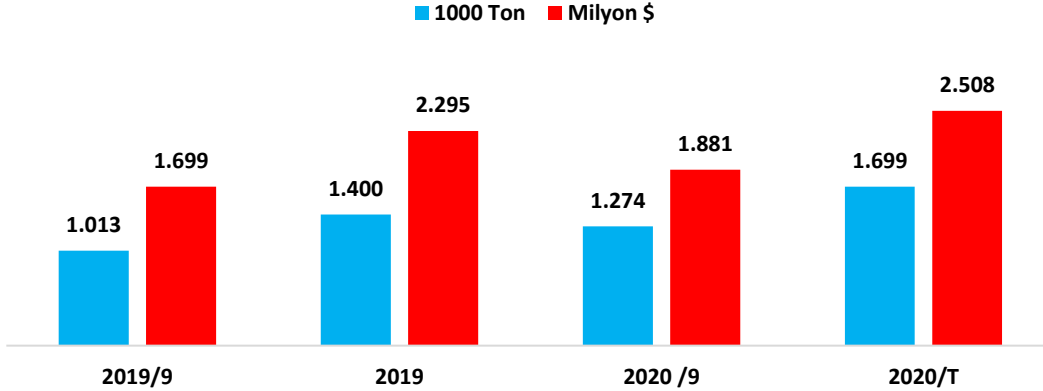
Dış ticaret fazlasının 2020 yılında 2019 yılına kıyasla miktar bazında %21,4 değer bazında da %9,3 artması beklenmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
1000 Ton	1.013	1.400	1.274	1.699	25,8	21,4
Milyon \$	1.699	2.295	1.881	2.508	10,7	9,3

Tablo 12: Plastik Mamullerde Dış Ticaret Dengesi 9 aylık dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 15: Plastik Mamullerde Dış Ticaret Fazlası

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.6. İÇ PAZAR TÜKETİMİ

Plastik mamul iç pazar talebi, 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde bir önceki yılın eş dönemine kıyasla miktar bazında %6,3 azalırken değer bazında %8,5 artmış ve 6,1 milyon ton ve 23,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

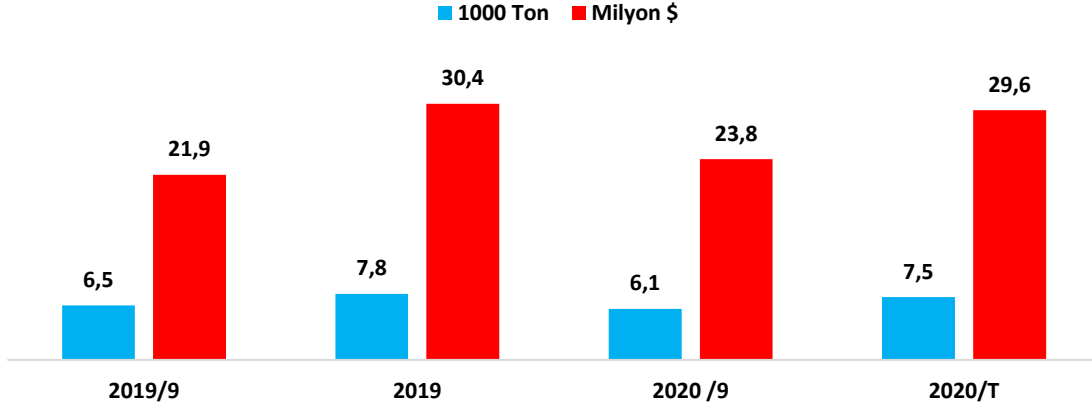
Korona virüs salgınının inşaat, otomotiv ve turizm sektörleri başta olmak üzere birçok sektöre yönelik olumsuz etkisi ile iç talepte yaratacağı gerilemenin sonucu 2020 yılında iç tüketimin 2019 yılına kıyasla miktar bazında %4,9 değer bazında da %2,5 gerileyerek 7,5 milyon ton ve 29,6 milyar dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
Milyon Ton	6,5	7,8	6,1	7,5	-6,3	-4,9
Milyar \$	21,9	30,4	23,8	29,6	8,5	-2,5

Tablo 13: Plastik Mamullerde İç Pazar Tüketimi 9 Aylık Dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

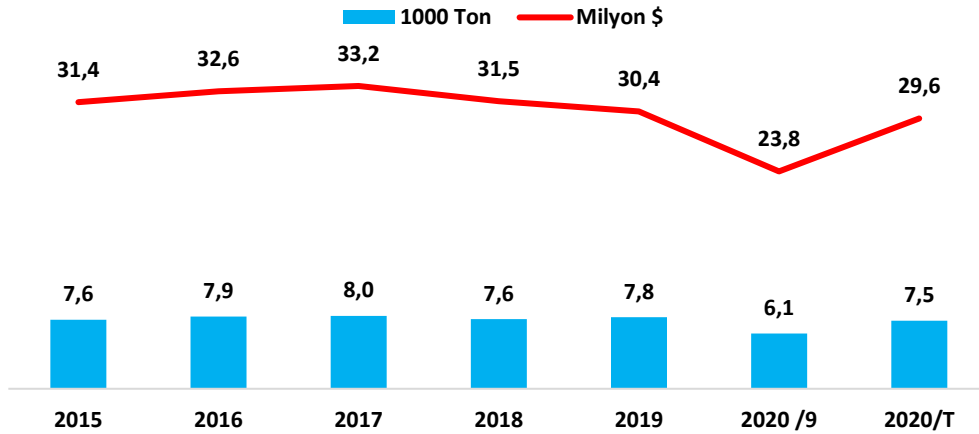
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 16: Plastik Mamul İç Pazar Tüketimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılında plastik mamullerde yurtiçi tüketiminin miktar ve değer bazında 2015 seviyelerinin altına düşeceği tahmin edilmektedir.

Grafik 17: Plastik Mamul İç Pazar Tüketimi Son 5 Yıllık Kıyaslama

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde gerçekleşen 6,1 milyon tonluk plastik mamul iç tüketiminin yaklaşık 3 milyon tonu otomotiv, ambalaj, inşaat ve elektronik gibi ihracatçı sektörler kanalı ile yarı mamul ve mamul şeklinde dolaylı olarak ihraç edilmiştir. Kalan 3,1 milyon tonluk kısım ise doğrudan tüketici tarafından tüketilmiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2.7. ARZ VE TALEP DENGESİ VE 2020 BEKLENTİLERİ

Plastik mamul sektöründe iç Pazar talebi gerilemesine rağmen, üretimdeki büyük düşüşleri engelleyen faktör ihracat artışları olmuştur.

Plastik mamul sektöründe **miktar bazında**, 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde ihracatın üretim içindeki payı %23'e çıkarken ithalatın yurtiçi tüketim içindeki payı da %7 düzeyinde kalmıştır.

2020 yılının kalan süresinde korona virüsün makro ekonomiye yönelik muhtemel olumsuz etkileri ve plastik tüketen sektörlerdeki beklentilere paralel olarak plastik mamul sektöründe 2019 yılına kıyasla üretimin **miktar bazında** %1 yurtiçi tüketimin %5 azalacağı ancak ithalatın %2 ihracatın %16 artacağı tahmin edilmektedir. Bu varsayıma göre plastik mamul sektöründe 2020 yılında 1 milyon 669 bin ton dış ticaret fazlası verileceği, üretimin %25'inin ihraç edileceği, yurt içi tüketimin %8'inin de ithalatla karşılanacağı tahmin edilmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
Üretim	7.475	9.243	7.326	9.160	-2,0	-0,9
İthalat	414	559	427	570	3,2	1,8
İhracat	1.427	1.959	1.701	2.269	19,2	15,8
Yurtiçi Tüketim	6.462	7.843	6.052	7.461	-6,3	-4,9
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	1.013	1.400	1.274	1.699	25,8	21,4
İhracat / Üretim (%)	19	21	23	25		
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	6	7	7	8		

Tablo 14: Plastik Mamul Sektöründe Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Plastik mamul sektöründe 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde **değer bazında**; ihracatın üretim içindeki payı %15'e çıkmış, ithalatın yurtiçi tüketim içindeki payı da %8'e gerilemiştir.

2020 yılının kalan süresinde korona virüsün makro ekonomiye yönelik olumsuz etkileri ve plastik tüketen sektörlerdeki olumsuz beklentilere paralel olarak plastik mamul sektöründe 2019 yılına kıyasla üretimin **değer bazında** %6,6, yurtiçi tüketimin %2,5 azalacağı diğer taraftan ithalatın %5 ihracatın da %7 artacağı tahmin edilmektedir. Bu varsayıma göre plastik mamul sektöründe 2020 yılında 2,5 milyar dolar dış ticaret fazlası verileceği, üretimin %16'sının ihraç edileceği, yurt içi tüketimin %9'unun ithalatla tahmin edilmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
Üretim	26.430	32.680	25.691	30.517	-2,8	-6,6
İthalat	1.884	2.568	2.017	2.690	7,1	4,8
İhracat	3.583	4.862	3.898	5.197	8,8	6,9
Yurtiçi Tüketim	21.937	30.386	23.810	29.616	8,5	-2,5
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	1.699	2.295	1.881	2.508	10,7	9,3
İhracat / Üretim (%)	15	15	15	16		
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	9	8	8	9		

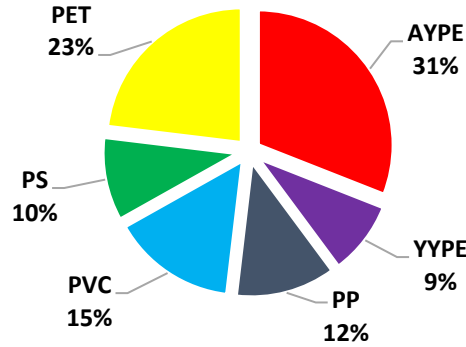
Tablo 15: Plastik Mamullerde Arz ve Talep Dengesi (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3. PLASTİK HAMMADDE SEKTÖRÜ

3.1. ÜRETİM

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde toplam plastik hammadde üretiminin 575 bin ton civarında gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Türkiye’de söz konusu dönemde üretilen toplam plastik hammaddenin %31’ini AYPE, %9’unu YYPE, %15’ini PVC, %12’sini PP, %10’unu PS, %23’ünü de PET oluşturmuştur.

Grafik 18: Plastik Hammadde Üretimi (2020/9)

Kaynak: PETKİM ve diğer üreticiler

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

3.2. DIŞ TİCARET

3.2.1. İTHALAT

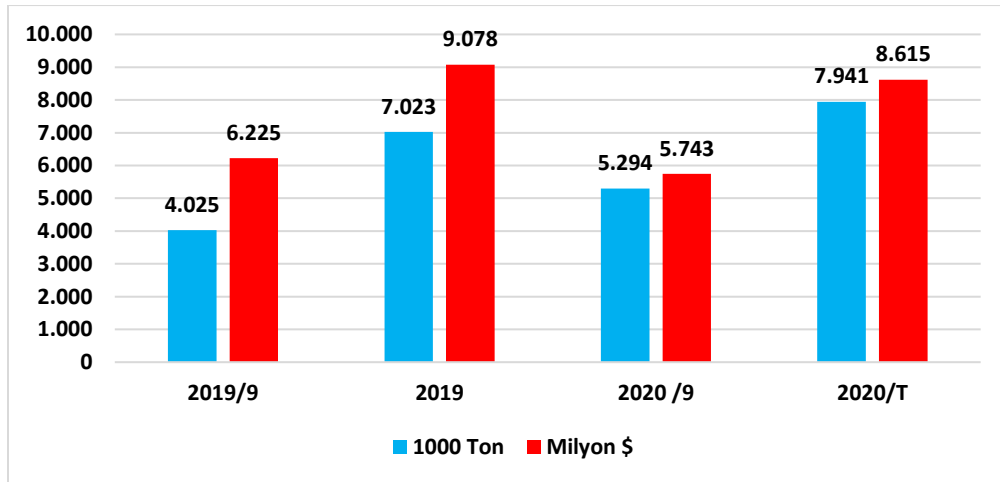
Plastik hammadde ithalatı 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde bir önceki yılın eş dönemine kıyasla miktar bazında %31,5 artarken değer bazında %7,7 gerileyerek 5,3 milyon ton ve 5,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Plastik hammadde ithalatının 2020 yılında 2019 yılına kıyasla miktar bazında %13,1 artarak ve değer bazında %5,1 gerileyerek 7,9 milyon ton ve 8,6 milyar dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
1000 Ton	4.025	7.023	5.294	7.941	31,5	13,1
Milyon \$	6.225	9.078	5.743	8.615	-7,7	-5,1

Tablo 16 : Plastik Hammadde İthalatı 9 aylık dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Grafik 19: Plastik Hammadde İthalatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde miktar ve değer bazında en yüksek ithalat polietilen ve polipropilen de gerçekleşmiştir. Bu iki hammadde de yapılan ithalat toplam plastik hammadde ithalatı içinden miktar bazında %57 değer bazında da %53 pay almıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

GTİP	Plastik Hammadde Tanımları	1000 Ton	Miktar- %	Milyon \$	Değer- %
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	1.522	26	1.471	23
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	1.863	31	1.961	30
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	275	5	356	6
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	584	10	534	8
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	34	1	76	1
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	199	3	304	5
3907	Poliasetaller, diğer polieteler, epoksit-alkid reçineler (ilk şek)	562	9	849	13
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	75	1	181	3
3909	Amino grup reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	175	3	300	5
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	29	0	105	2
3911	Petrol reçineleri, politerpenler	31	1	80	1
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	30	1	116	2
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şek)	3	0	20	0
3914	Polimer esasi iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	4	0	11	0
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	551	9	101	2
	Plastik Hammadde Toplam	5.938	100	6.464	100

Tablo 17: GTİP Bazında Plastik Hammadde İthalatı (2020/9)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.2.2. İHRACAT

Plastik hammadde ihracatı 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde bir önceki yılın eş dönemine kıyasla miktar bazında %8,6 değer bazında da %6,6 azalarak 805 bin ton ve 913 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

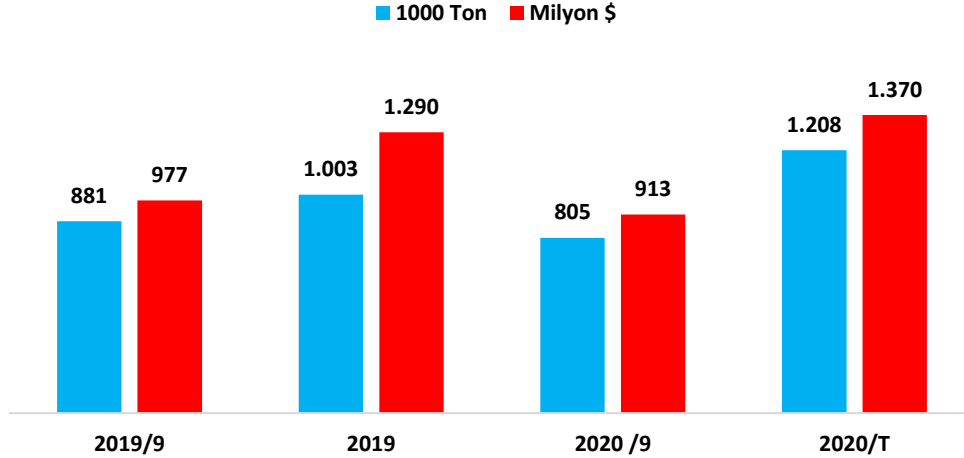
2020 yılında plastik hammadde ihracatının 2019 yılına kıyasla miktar bazında %20,4 ve değer bazında %6,1 artarak 1 milyon 208 bin ton ve 1,37 milyar dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
1000 Ton	881	1.003	805	1.208	-8,6	20,4
Milyon \$	977	1.290	913	1.370	-6,6	6,1

Tablo 18: Plastik Hammadde İhracatının 9 Aylık Dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 20: Plastik Hammadde İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde plastik hammadde ihracatında miktar ve değer bazında en büyük ihracat 3907 GTİP gruplarında yer alan poliasetaller ve 3906 da yer alan akrilik polimerlerde gerçekleşmiştir. Bu GTİP gruplarında yer alan plastik hammaddelerin toplam ihracattan aldığı pay miktar bazında %54 değer bazında da %56 olarak gerçekleşmiştir.

GTİP	Plastik Hammadde Tanımları	1000 Ton	Miktar- %	Milyon \$	Değer- %
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	59	6	54	5
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	25	3	26	2
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	93	10	89	8
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	24	3	24	2
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	33	4	38	4
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	182	20	180	17
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şek)	317	34	406	39
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	21	2	49	5
3909	Amino grup reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	122	13	112	11
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	5	1	16	2
3911	Petrol reçineleri, politerpenler	2	0	6	1
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	35	4	44	4
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şek)	0	0	1	0
3914	Polimer esasi iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	0	0	0	0
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	10	1	7	1
	Plastik Hammadde Toplam	929	100	1.053	100

Tablo 19: GTİP Bazında Plastik Hammadde İhracatı (2020/9)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

3.2.3. ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALAT VE İHRACAT

Türkiye, 100'ün üzerinde ülkeden plastik hammadde ithal ederken 100'e yakın ülkeye de plastik hammadde ihraç etmektedir.

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde toplam plastik hammadde ithalatının miktar bazında yaklaşık %62'si değer bazında da %68'i 10 ülkeden yapılmıştır. Bu dönemde toplam plastik hammadde ithalatında ilk 3 sırayı S. Arabistan, Almanya ve G. Kore almış olup bu 3 ülkenin toplam plastik hammadde ithalatımızdan aldığı pay miktar bazında %32 değer bazında %34 olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde toplam plastik hammadde ihracatının miktar bazında %55'i değer bazında da %52'si 10 ülkeye yapılmıştır. Bu dönemde toplam plastik hammadde ihracatında ilk 3 sırayı Romanya, Almanya ve Mısır almış olup bu 3 ülkenin toplam plastik hammadde ihracatımızdan aldığı pay miktar bazında %26 değer bazında %20 olarak gerçekleşmiştir.

İthalat					İhracat				
ÜLKELER	1000 Ton	Milyon \$	Ton- %	\$ - %	ÜLKELER	1000 Ton	Milyon \$	Ton- %	\$ - %
S.Arabistan	894	819	15	13	Romanya	123	85	13	8
Almanya	496	710	8	11	Almanya	51	65	6	6
G.Kore	533	669	9	10	Mısır	63	59	7	6
Belçika	386	454	7	7	İran	28	58	3	5
ABD	378	382	6	6	Rusya Fed.	33	55	4	5
İspanya	246	290	4	4	Irak	50	55	5	5
Fransa	212	267	4	4	İtalya	51	53	5	5
İtalya	169	263	3	4	Cezayir	32	41	3	4
Hollanda	225	262	4	4	Bulgaristan	42	39	5	4
Çin	155	253	3	4	İsrail	38	39	4	4
10 Ülke	3.695	4.370	62	68	10 Ülke	511	549	55	52
Diğerleri	2.243	2.095	38	32	Diğerleri	419	505	45	48
TOPLAM	5.938	6.464	100	100	Toplam	929	1.053	100	100

Tablo 20: Ülkeler Bazında Plastik Hammadde İthalat ve İhracatı (2020/9)

Kaynak: TUIK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

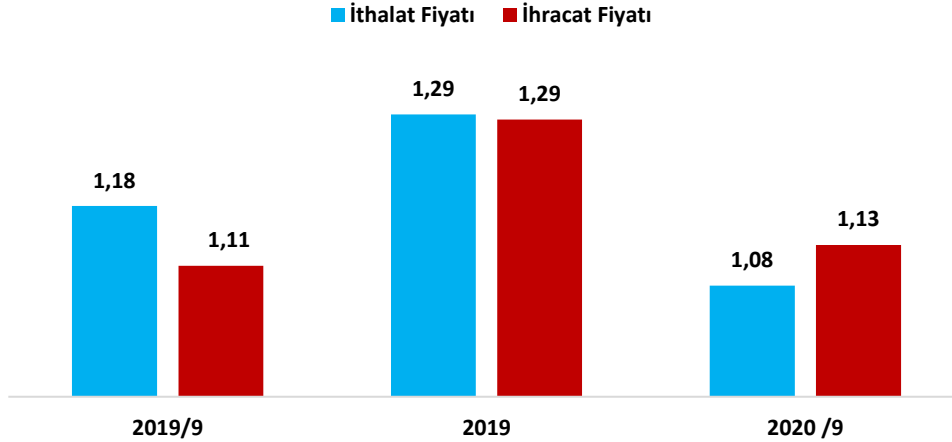
3.2.4. DIŞ TİCARET BİRİM FİYATLARI

2020 yılı Ocak - Eylül döneminde plastik hammadde ortalama birim ithal fiyatı 1,08 \$/Kg ve ihracat fiyatı 1,13 \$/Kg olarak gerçekleşmiş ve 2019 yılının eş dönemine kıyasla ithalat fiyatı %8,2 azalırken, ihracat fiyatı %2,3 artmıştır. Birim ithalat ve ihracat fiyatının 2019 yılına kıyasla gerilediği görülmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)
İthalat Fiyatı	1,18	1,29	1,08	-8,2
İhracat Fiyatı	1,11	1,29	1,13	2,3

Tablo 21: Plastik Hammadde Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Grafik 21: Plastik Hammadde Ortalama Dış Ticaret Fiyatları

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.2.5. DIŞ TİCARET AÇIĞI

Türkiye, plastik hammadde dış ticaretinde sürekli açık veren bir ülkedir. 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde plastik hammadde dış ticaret açığı 4,49 milyon ton ve 4,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı 2019 yılının eş dönemine kıyasla miktar bazında %2,3 artarken, değer bazında %8 azalmıştır.

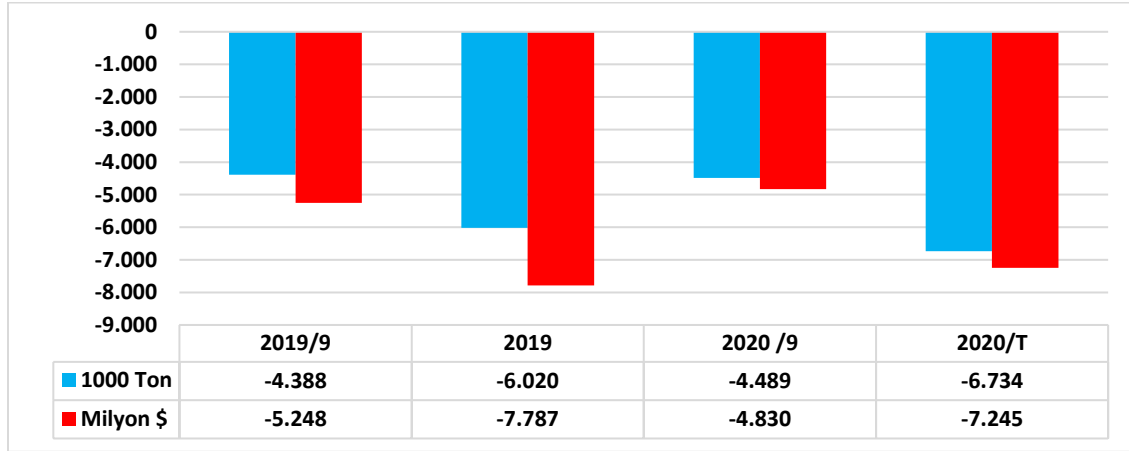
2020 yılı sonunda plastik hammadde dış ticaret açığının 2019 yılına kıyasla miktar bazında %11,9 artması, değer bazında da %7 azalması beklenmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
1000 Ton	-4.388	-6.020	-4.489	-6.734	2,3	11,9
Milyon \$	-5.248	-7.787	-4.830	-7.245	-8,0	-7,0

Tablo 22: Plastik Hammaddelerde Dış Ticaret Açığı 9 Aylık Dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Grafik 22 : Plastik Hammadde Dış Ticaret Açığı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.3. İÇ PAZAR TÜKETİMİ

Plastik hammadde iç pazar talebi, 2020 yılı Ocak - Eylül döneminde bir önceki yılın eş dönemine kıyasla miktar bazında %1,6, değer bazında da %10,7 gerilemiş ve 5,06 milyon ton ve 5,47 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

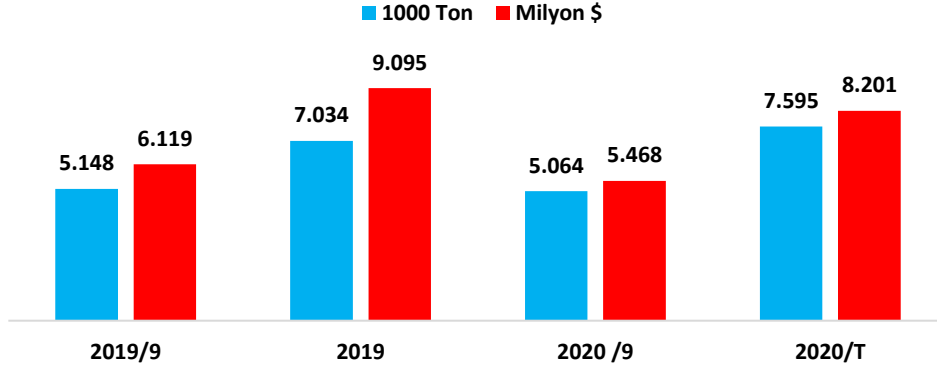
2020 yılında plastik hammadde iç tüketiminin 2019 yılına kıyasla miktar bazında %8 artarak ve değer bazında da %9,8 gerileyerek yıl sonunda 7,6 milyon ton ve 8,2 milyar dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
1000 Ton	5.148	7.034	5.064	7.595	-1,6	8,0
Milyon \$	6.119	9.095	5.468	8.201	-10,7	-9,8

Tablo 23: Plastik Hammadde İç Pazar Tüketimi 9 Aylık Dönem Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 23: Plastik Hammadde İç Pazar Tüketimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.4. ARZ VE TALEP DENGESİ VE 2020 BEKLENTİLERİ

2020 yılında plastik sektöründeki beklentilere paralel olarak plastik hammadde sektöründe ithalatın %13,1 ihracatın %20,4 ve yurtiçi tüketimin %8 artacağı tahmin edilmektedir. Bu tahmine göre yıl sonunda plastik hammadde sektöründe 6 milyon 734 bin ton dış ticaret açığı verileceği, plastik hammadde toplam arzının %81'inin ithalatla karşılanması beklenmektedir.

	2019/9	2019	2020/9	2020/T	% Değişim 2020/2019 (9 Ay)	% Değişim 2020/2019 (T)
Üretim	761	1.014	575	862	-24,5	-15,0
İthalat	5.269	7.023	5.294	7.941	0,5	13,1
İhracat	881	1.003	805	1.208	-8,6	20,4
Yurtiçi Tüketim	5.148	7.034	5.064	7.595	-1,6	8,0
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	-4.388	-6.020	-4.489	-6.734	2,3	11,9

Tablo 24: Plastik Hammaddelerde Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

4. SONUÇ

Covid 19 salgını nedeniyle piyasada yaşanan olumsuz gelişmeleri değerlendiren Hükümet, Ekonomik İstikrar Kalkanı programı ile bu olumsuzlukların önüne geçmeye çalışmıştır. Program kapsamında alınan önlemlerden öne çıkanlar ve plastik sektörünün yararlandığı başlıklar şunlardır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- SGK, KDV, muhtasar ödemeleri,
- Banka kredi geri ödemelerinde erteleme
- İhracatçıların oluşan ilave stokları
- Kredi garanti fonu desteği
- Temerrüt durumunda mücbir sicil uygulaması
- Kısa çalışma ödeneği
- Telafi çalışma süresi
- Reeskont kredileri

Korona virüs salgını hijyen ve medikal başta olmak üzere gıdadan ambalaja kadar pek çok alanda plastiklerin hayati öneme sahip olduğu gerçeğini teyit etmiştir. Avrupa'nın birçok ülkesinde plastik sektörü hükümetlerce "Hayati öneme sahip sektör" olarak tanımlanmıştır. Türkiye'de olduğu gibi Avrupa'da da tek kullanımlık plastikler ve gıda ambalajlarının kullanımı artış göstermektedir. Nitekim, Çalışma Bakanlığı, firma yemekhanelerinde tek kullanımlık plastik kullanılması konusunda karar almıştır.

Korona virüs salgını nedeni ile Dünya ve Türkiye ekonomisindeki olumsuz gelişmeler, plastik sektöründe yerinde sayan hatta gerileyen satış fiyatları ile rekabet etmeyi zorlaştırmakta ve kar marjlarını daraltmaktadır. Rekabetin artması nedeniyle fiyatlarındaki değişikliklerle rekabet edemeyen firmalar artık, kârlılık için "Maliyet Rekabetini" ön plana çıkartmak zorundadır. Rekabeti başarılı kılabilecek maliyet farkı yaratmak için, bilinen yöntemlerin dışında değişen dünyanın değişen tasarruf tekniklerini uygulamak gerekmektedir.

Sektörün en önemli sorunlarından biri yeterli katma değer sağlayamamasıdır. Üretim ve ihracatta daha yüksek katma değer sağlamanın başlıca 2 yolu vardır. Bunlar; katma değeri yüksek inovatif ürünler imal etmek ve / veya kaliteden ödün vermeden maliyetleri düşürerek kâr marjını arttırmaktır. Sektörün kaliteden ödün vermeden küresel pazarlarda rekabetçi üretim ve ihracat olanaklarını arttırması için Avrupa standartlarında ve çevreye uyumlu üretim yapması kaçınılmazdır.

Sektör, diğer önemli bir sorunu da hammadde ihtiyacının sadece %12'sini yerli üretimle karşılanmasına rağmen, yerli üretimin korunması amacıyla, daha ekonomik fiyatlarla hammadde temin olanaklarından, ithalata vergiler konularak mahrum edilmesidir. Bu durum, yerli hammadde üreticisinin korunması adına sektörün küresel piyasalarda rekabetçi ihracat olanaklarını azaltmaktadır. Yerli üretici, hammadde ithalatına vergiler konulması yerine, üretim ve yatırım maliyetlerini azaltacak teşvikler uygulanarak korunmalıdır. Plastik hammadde üretimi ihtiyacı karşılamıyorsa, ithalatın önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

PAGEV

Türkiye Plastik Sektör İzleme Raporu 2020/9

**BİLİNÇLİ BİR TOPLUM
AYDINLIK BİR GELECEK
GÜZEL BİR ÜLKE VE
DAHA YAŞANILABİLİR
BİR DÜNYA İÇİN
AMBALAJ ATIKLARINI
KAYNAĞINDA
DOĞRU AYRIŞTIRARAK
GERİ DÖNÜŞÜME SEN DE
DESTEK OL**

PAGEV, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından
Ambalaj Atıklarının Yönetilendirilmesi Kurulucusudur.

PAGEV

PAGEV

Türkiye Plastik Sektör İzleme Raporu 2020/9

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

PAGEV

PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

PlasticsEurope
Association of Plastics Manufacturers

pagev

pagev1989

pagev1989

pagev